

ОЦІНКА РОЗВИТКУ ДОБРОВІЛЬНОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Страховий ринок України розвивається протягом останніх років значними темпами, що відображається на показниках обсягу страхових платежів та виплат. Одним із актуальних питань галузі страхування є розвиток медичного страхування, що має важливу соціальну функцію.

Але розвиток добровільного медичного страхування, як і розвиток страхового ринку, відбувається в Україні нерівномірно. Це спричинено складною політичною та економічною ситуацією, низьким рівнем платоспроможного попиту населення, недосконалістю нормативно-правової бази.

Проблеми формування і розвитку системи медичного страхування, а зокрема добровільного є предметом дослідження багатьох науковців, серед яких: С. Вовк, Ю. Вороненко, А. Бороденко, М. Бучкевич, А. Городецька, Я. Дробот, В. Лобас, М. Мних, С. Пилипенко, О. Солдатенко, О. Степанова, Н. Федорович та ін.

Протягом 2014–2016 років в Україні відбулося зниження темпів зростання ринку ДМС в перерахунку за курсом євро. Валові страхові премії знизилися з 103,4 млн. євро до 83,3 млн. євро. Також знизилися і страхові виплати з 70,5 млн. євро до 47,4 млн. євро.

Коливання показників ринку ДМС щодо страхових платежів і страхових виплат відбувалося внаслідок різкого збільшення курсу євро, що вплинуло на динаміку показників страхових премій і виплат по ДМС. При цьому, рівень валових виплат по ДМС в цілому на страховому ринку України поступово знижувався і коливався від 68,2% у 2014 році до 56,9% за підсумками 2016 року.

Також експерти зазначають, що спираючись на реальні статистичні дані і використовуючи перспективи проведення медичної реформи в Україні, ринок добровільного медичного страхування може мати зовсім інший вигляд.

Добровільне медичне страхування в Україні мають лише 6% опитаних українців. Навіть серед людей з доходом в більш 5 тис. грн., кількість тих, хто має поліс ДМС, становить 14%. 46% респондентів вважають, забезпечення кожного громадянина приватної медичною страховкою, яка б покривала реальні витрати на медичну допомогу, найбільше допомогло б удосконалити систему охорони здоров'я України [1].

Впровадження механічного ваучера на певну суму, яку можна було б використовувати кожен місяць і поповнювати за рахунок заробітної плати підтримують 12% українців.

Третина опитаних (34%) вважають, що ефективне функціонування існуючої медичної системи найбільше вдосконалив би українське охорони здоров'я.

Більше 50% респондентів підтримують принцип, за яким бюджетні кошти виділяються медустановам в залежності від кількості пацієнтів, а не ліжко-місць. 21% опитаних виступили проти такої ініціативи.

Узагальнюючі дані щодо розвитку ринку добровільного медичного страхування, можна стверджувати, що в 2017 році ринок ДМС зріс до 3,7 млрд. грн, що на 23% більше, ніж у 2016 році. Основне зростання ринку ДМС пов'язане із зростанням цін на медикаменти та медичні послуги, які спровокували зростання цін на ДМС. Збільшення платежів і кількості клієнтів за ДМС пояснюється активною діяльністю страхових компаній ТОП-10, ринкова частка яких – 63%.

Варто зазначити, що протягом 2015–2017 рр. спостерігається позитивна тенденція за показниками надходження страхових премій по добровільному медичному страхуванню. Так, валові страхові премії з безперервного страхування здоров'я у 2017 році збільшилися на 49,4%, що на 952,1 млн. грн. більше порівняно із 2015 роком, та на 22,3% більше порівняно із 2016 роком або на 525,8 млн. грн.

Страхові премії з страхування медичних витрат у 2017 році також збільшилися на 81,6% порівняно з 2015 роком, що на 400,3 млн. грн., а порівняно з 2016 роком зростання відбулось на 22,6% або 164,0 млн. грн.

Частка валових страхових премій за безперервним медичним страхуванням здоров'я в загальній сумі страхових премій за 2015-2017 роки знаходилась на рівні 6,6 %, а питома вага валових страхових премій зі страхування медичних витрат у 2015 році склала 1,5%, а за 2016-2017 роки 2,1% [2]. Таке зростання відбулося, перш за все, через збільшення попиту на цей вид страхування.

За даними показниками, відбулося збільшення протягом 2017 року валових страхових виплат з безперервного страхування здоров'я на 39,5% та страхування медичних витрат на 55,7% порівняно з цим же періодом 2015 року. Ситуація не змінилася і порівняно з 2016 роком, але виплати дещо уповільнились до 24,6% з безперервного страхування здоров'я та до 21,5% з страхування медичних витрат.

Валові страхові виплати за 2017 рік з безперервного страхування здоров'я склали 1672,0 млн. грн., що більше ніж за 2015 і 2016 роки 473,5 млн. грн. та 330,6 млн. грн. відповідно. Питома вага виплат з медичного страхування у загальній структурі збільшилась порівняно з

2015 і 2016 роками і становила у 2017 році 15,9%.

Страхові виплати по страхуванню медичних витрат у 2017 році зросли порівняно з 2015 і 2016 роками на 94,3 млн. грн. і 46,7 млн. грн. відповідно і склали 263,5 млн. грн. Питома вага виплат з страхування медичний витрат у загальній структурі виплат за два останніх аналізованих періоди становила 2,5%.

Водночас у загальній структурі страхових премій та виплат спостерігається перевищення премій над виплатами, що свідчить про ефективну діяльність страхових компаній, тим самим зумовлюючи високий потенціал зростання ринку ДМС. Збільшення збору премій страховиками пов'язано із зростанням вартості страхових програм, через подорожчання медикаментів і медичних послуг, а також з впровадженням дорогих програм.

Інформаційні джерела:

1. Полис медичного страхування имеет всего 6% украинцев [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://Журнал Insurance Top>
2. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nfp.gov.ua>.

УДК 658.15-044.337

В.О. Рубан, магістрант (*ХДУХТ, Харків*)

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансові ресурси відіграють значну роль в діяльності підприємства і займають одне з базових місць у відтворювальному процесі, формуванні власних грошових фондів підприємства та централізованих фінансових ресурсів держави, тому вимагають постійного контролю і належної уваги. Однією з причин кризової ситуації багатьох українських підприємств є наявність недостатньо ефективної системи управління фінансовими ресурсами. Ефективність управління фінансовими ресурсами потребує науково обґрунтованої системи методів і способів їх формування, розподілу та використання.

Управління фінансовими ресурсами являє собою систему форм і методів розробки та реалізації управлінських рішень,